

ÍGY MŰKÖDIK AZ EMBERI TEST

Készítette: Iván Zsuzsa

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

A 2. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I. a) Találós kérdések					
A)	A tanító találós kérdéseket mond, a tanulók megpróbálják kitalálni. 5 perc	Figyelem Fantázia Kreativitás	Frontális – tanítói felolvasás, beszélgetés		P1 (Találós kérdések)
B)	A tanulók "A porondmester mondja" című játékot játsszák a tanító vezetésével 5 perc	Figyelem Testséma fejlesztése	Frontális – játék		P2 (Porondmester)
I. b) Csoportalakítás					
A)	A tanító 5-6 élőlény és élettelen dolog képét 4-5 darabra vágja (puzzle). Mindenki kap egy képdarabot. A tanulók 4-5 fős csoportokat alakítanak azokkal a társaikkal, akikkel a képdarabjaikat összeillesztve egész képet kapnak. 5 perc	Fantázia Együttműködés	Frontális – csoportalakító játék	a tanító által darabokra vágott képek	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. c) Élő és élettelen összehasonlítása					
A)	A csoportok 5 különböző élettelen dolgot és 5 különböző élőlényt gyűjtenek. Összegyűjtik és leírják, hogy milyen a fontos különbségeket ismernek az élőlények és az élettelen tárgyak között (mozgás, lélegzés, táplálkozás stb.). Csoport szóforgóban ellenőrzik a feladatot. 10 perc	Különbségek felismerése Rendszerezés	Kooperatív – szóforgó, csoportszóforgó	papír, ceruza	P3 (Élő, élettelen)
B)	A csoportok az általuk összerakott képekről 2 igaz és egy hamis állítást írnak, ami az élő és élettelen tulajdonságaira vonatkozik. 10 perc	Rendszerezés	Kooperatív – fülletős	papír, ceruza, összerakott puzzle	
I. d) Az állatok életműködései					
A)	A csoportok gyűjtenek egy-egy állatnevet a következő állatcsoportok egyikéből: hal, béka, hüllő, madár, emlős. Leírják ezek nevét, és megbeszélik, hogy ezek az állatok hogyan mozognak, mivel és hogyan táplálkoznak. 10 perc	Emlékezet Ismeretszerző képesség	Kooperatív – szóforgó	papír, ceruza	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B)	A tanító elnevezi az osztályterem sarkait: úszók, ugrók, repülők, földön járók. A tanulók választanak egy sarkot, és odamennek. A kialakult csoportok adjanak a „sarokra” jellemző állatnevet maguknak. Megindokolják a választásukat. A csoportok összegyűjtik, hogy milyen étellel vendégnék meg a jobb oldali szomszédjukat. (Vagyis mivel táplálkozik az adott állat.) 10 perc	Együttműködés, Kreativitás	Kooperatív – sarok		
I. d) Az emberi test fő részei					
A)	A tanulók újságpapírból babát. (gyűrész, hajtogatás) készítenek. Közben megbeszélik, milyen testrészei vannak. 5 perc	Finommotorika Kreativitás	Frontális – bemutatás, gyakorlás	újságpapír, fonal, esetleg ragasztó	
B)	A tanulók gyurmából emberfigurát készítenek. Közben megbeszélik, milyen testrészei vannak. A gyurmaemberekből kiállítást készítenek 10 perc	Finommotorika Megfigyelés Kreativitás	Frontális – bemutatás, gyakorlás	gyurma	
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II. a) Az emberi testet felépítő szervek					
A)	A tanulók a munkafüzet emberrajzához odaírják a legfontosabb testrészek neveit. 10 perc	Figyelem Emlékezet Önkifejezési készség	Frontális – önálló munka, rajzolás	D1 (Nevezd meg az ember főbb testrészeit!)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. b) Az egyes szervek, szervrendszerek feladata – csontváz, izom					
A)	A tanulók egy sematikus emberfigurát kivágnak és miltonkapocs segítségével „ízületes” babát készítenek. 10 perc	Finommotorika Megfigyelés Emlékezet	Frontális – önálló munka, rajzolás	sematikus ember- rajz, miltonkapocs, olló	P4 (Mozgatható baba)
B)	A csoport egy tagja egyszerű tornagyakorlatot mond a társainak, akik ezt végrehajtják. (Guggolás, törzsdöntés, karhajlítás, nyakkörzés stb.) Minden feladat után a tornagyakorlatot végzők bejelölik piros karikával az emberrajzokon azokat az ízületeket, amelyek az egyes mozgások során működtek. Forgórendszerben szerepet cserélnek. 10 perc	Megfigyelés Kreativitás	Kooperatív – szóforgó	D1 (Nevezd meg az ember főbb testrészeit!)	
II. c) Az egyes szervek, szervrendszerek feladata – tápcsatorna					
A)	A csoportok szókétyán megkapják a tápcsatorna részeinek nevét. Az étel útja szerint sorrendbe rakják, majd beragasztják a munkafüzetbe. Közben megbeszélik, hogy melyiknek mi a legfontosabb feladata. 10 perc	Rendszerezés Ismeretszerző képesség	Kooperatív – szóforgó	D2 (Az étel útja), szókártyák	P5 (Tápcsatorna)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B)	A csoportok húznak egy kártyát, amin a tápcsatorna egy részének neve van. A csoportok a kihúzott szervről igaz állításokat írnak (működéséről, a testben hol található, miért fontos, hogyan tud megbetegedni). Ezeket egyenként felolvassák, és a következő csoport megpróbálja kitalálni, melyik részről van szó. 10 perc	Rendszerezés Ismeretszerző képesség Konvertálóképesség	Kooperatív – csoportszóforgó	az előző feladat szókártyái	
C)	A csoport tagjai szerepeket választva felkészülnek az Orvosnál c. szituációs játékra, majd előadják a rövid jeleneteket. 10 perc	Emlékezet Empátia Kreativitás	Csoportmunka – szerepjáték		P6 (Orvosnál)
II. d) Az egyes szervek, szervrendszerek feladata – agy, tüdő, szív					
A)	A tanulók egy percen keresztül számolják, hány-szor vesznek levegőt. Majd 20-szor egymás után leguggolnak, és ezután is megsámolják légvételeiket. A csoport tagjai összehasonlítják az eredményeiket. Választ keresnek arra, hogy mi lehet az oka az eltérő értékeknek. 5 perc	Megfigyelés Logikai képesség	Frontális – egyéni munka Kooperatív – beszélgetőkör		nyitott ablak

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B)	A tanulók egy percen keresztül számolják, hányat ver a szívük. Majd 20-szor egymás után leguggolnak, és ezután is megszámlálják a szívverésüket. A csoport tagjai összehasonlítják az eredményeiket. Választ keresnek arra, hogy mi lehet az oka az eltérő értékeknek. 10 perc	Megfigyelés Logikai képesség	Frontális – egyéni munka Kooperatív – beszélgetőkör		
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III. a) Összegzés					
A	A tanulók önállóan kitöltik a feladatlapot. 15 perc	Emlékezet Rendszerezés	Frontális – önálló feladatmegoldás	D3 (Mit tanultam?)	
III. b) Értékelés					
A)	Megbeszélik a feladatlap megoldásait. 10 perc	Önkritika Figyelem	Frontális – megbeszélés		
B)	A tanulók következő mondatok befejezésével értékelik munkájukat: Akkor éreztem a legjobban magam, amikor... Az tetszett a legjobban, hogy... Most tudtam meg, hogy... 10 perc	Önkritika Önismeret Kommunikáció	Frontális – beszélgetőkör		

Mellékletek

P1 TALÁLÓS KÉRDÉSEK

1. Legalul van két karó,
azon felül egy hordó,
azon felül egy terjesz-berjesz,
azon felül tátom-bátom,
azon felül szortyan-hortyan,
azon felül illancs-pillancs,
azon felül sűrű erdő.
(emberi test)
2. Akármilyen sűrű erdő,
leveles ág abban nem nő.
(haj)
3. Kettő van, de a világ minden
kincséért oda nem adnám.
(szem)
4. Tető alul tető felül,
ének szól a kettő közül.
(száj)

5. Piros istállóban 32 fehér ló.
(fogak)
6. Girbe-gurba, tekervényes,
a zajokra nagyon kényes.
Jobbról, balról hírt hoz neked,
megkönnyíti az életed.
(fül)

P2 A PORONDMESTER MONDJA

A tanító legyen az első porondmester. Utasításokat mond a következő szófordulattal: „A porondmester mondja, guggolj le! A porondmester mondja, emeld fel a jobb karodat!” A tanulók mindaddig hajtsák végre az utasításokat, amíg abban szerepel a porondmester kifejezés. Ha azt az utasítást kapják, hogy: „Guggolj le!”, akkor nem szabad végrehajtani, mert azt a bohóc mondja, aki be akarja csapni a gyerekeket. A gyerekek vigyázzanak, nehogy becsapja őket a bohóc. Egy idő után lehet porondmester egy gyerek is. A játék akkor működik jól, ha gyorsan követik egymást az utasítások.

P3 ÉLŐ ÉS ÉLETTELEN

Lehetőleg az osztályteremből (növény, légy, pók, akváriumi hal, csiga, ember) hozzanak példákat, de ha nincs 5 különböző – erre hívjuk fel a figyelmet, ne öt osztálytárs legyen – élőlény, akkor hozzanak eddigi ismereteikből, emlékezetből.

P4 MOZGATHATÓ BABA

Rajzoljuk meg előre a sematikus embert jól kivágható módon.

P5 TÁPCSATORNA

Készítsük el a tápcsatorna részeinek szókártyáit egy példányban, és másoljuk le annyi példányban, ahány csoport van.

P6 ORVOSNÁL

A csoporttagok szerepet választanak: gyomorfájós, fogfájós, fejfájós, köhögős, sérült gyerek, orvos, szülő.

A beteg gyerek panaszkodik a szülőnek, megmondja, és meg is mutatja pontosan, hogy mi fáj. A szülő elviszi az orvoshoz. Az orvos kérdezgetheti őket az esetleges kiváltó okokról (rendszeretlen, helytelen étkezés, fogmosás elmulasztása stb.). Az orvos próbálja felhívni a figyelmet arra, hogyan vigyázhat magára jobban a gyerekek.